

€-5032

Svenska

*Texas Instruments Holland B.V.
Rutherfordweg 102
3542 CG Utrecht—The Netherlands*

© 2000 Texas Instruments Incorporated
<http://www.ti.com/calc>
ti-cares@ti.com

Komma igång

Installera adaptern

1. Stäng av räknaren (**POWER=OFF**).
2. Anslut adaptersladden till kontakten på räknarens baksida.
3. Sätt in adaptern i ett eluttag i närheten av räknaren.
4. Slå på räknaren (**POWER=ON, PRT** eller **IC**).

Varning: Användning av andra nätagadaptar än TI original kan skada räknaren och innebära att garantin inte gäller.

Byte eller isättning av batterier

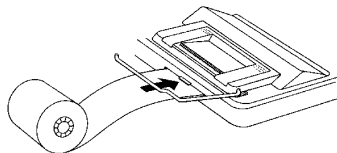
1. Slå av räknaren (**POWER=OFF**).
2. Dra ur nätagadaptorn om den är ansluten.
3. Vänd räknaren upp och ned och ta bort batteriluckan.
4. Ta ur de gamla batterierna (om det finns några).
5. Sätt in batterierna enligt schemat i batterifacket. Kontrollera noga plus- och minuspolerna placering (symbolerna + och -).
6. Sätt tillbaks batteriluckan.
7. Slå på räknaren (**POWER=ON, PRT** eller **IC**).

Texas Instruments rekommenderar att du använder alkaliska batterier för längre livslängd.

Isättning av pappersrulle

Använd alltid papper av hög kvalitet för att undvika papperstrassel. Med räknaren medföljer en rulle papper med diametern 56 mm (2¼ tum).

1. Slå på räknaren (**POWER=ON**).
2. Skär av papperet i rät vinkel.
3. Håll rullen så att papperet rullas av underifrån och sätt in pappersänden i öppningen på räknarens baksida. Tryck på för att mata in papperet i skrivarenheten.

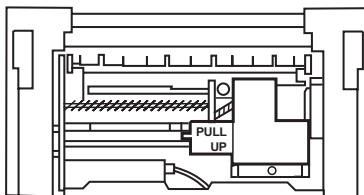
4. Lyft upp metallhållaren så att den ligger bakom skrivaren.
5. Placera pappersrullen i pappershållaren.
6. Ställ in **POWER=PRT** eller **IC** när du vill skriva ut.

OBS: Förhindra skador på skrivaren (vilket kan göra garantin ogiltig) genom att ställa in **POWER=ON** då du använder räknaren utan papper.

Byte av bläckrulle (IR-40T)

Negativa tal och resultat skrivs ut med rött. Alla andra tal skrivs ut med svart text. Om utskrifterna blir svaga måste du byta ut den tvåfärgade bläckrullen (IR-40T).

1. Stäng av räknaren (**POWER=OFF**).
2. Ta bort det genomskinliga locket över skrivarfacket. (Tryck nedåt och skjut bakåt för att ta bort locket.)
3. Ta bort den gamla bläckrullen genom att dra i fliken (märkt **PULL UP**) på vänster sida av rullen.

4. Sätt in den nya bläckrullen och tryck försiktigt nedåt tills den snäpper i läge på båda sidorna.
5. Sätt tillbaks locket.
6. Ställ in **POWER=PRT** eller **IC**.

Varning: Fyll aldrig på, eller fukta, bläckrullen. Detta kan skada utskriftsmekanismen och göra garantin ogiltig.

Beskrivning av tangenter

- Mata fram papperet.
- Tryck en gång för att radera en inmatning eller ett felmeddelande. Tryck två gånger för att radera en beräkning.
- Används för att ställa in skattesats, välja valutaikon eller för inställning av växlingskurs för alternativt valuta.
- Konvertera från den andra valutan till den första valutan.
- Konvertera från den första valutan till den andra valutan.
- Vid valutaomräkningar visas valutaikonerna en efter en. Vid andra beräkningar tas den sist inmatade siffran bort.
- Ändrar tecken (+ eller -) för visat nummer.
- Hämtar sparad skattesats för att beräkna skatten och visar sedan totalen i displayen.
- Hämtar sparad skattesats och subtraherar sedan skatten från totalen för att visa pris före skatt.
- Skriv ut ett referensnummer eller datum utan att påverka beräkningarna.
- Tolka talet i displayen som ett procenttal.
- Beräkna försäljningspriset och vinst- eller förlustbelopp på en vara.
- Visa och skriv ut summan men nollställ inte summan.
- Visa och skriv ut summan samt nollställ summan. Återställer även posträknaren (**IC**) till noll.
- Visa och skriv ut värdet i minnet och nollställ minnet. Tar bort **M** från displayen och återställer minnesposträknaren till noll.
- Visa och skriv ut den aktuella summan i minnet utan att nollställa minnet.
- Subtraherar det visade värdet från minnet. Om en väntande operation med multiplikation eller division föreligger, slutförs den av och resultatet subtraheras från minnet.
- Adderar det visade värdet till minnet. Om en väntande operation med multiplikation eller division föreligger, slutförs den av och resultatet adderas till minnet.

Utskrifter (POWER-knappen)

- OFF Räknaman är avstängd.
ON Beräkningar visas men skrivs inte ut.
PRT Beräkningar visas och skrivs ut.
IC Både skrivaren och posträknaman är aktiva. Om du vill nollställa posträknaman, tryck på **[ON]** eller **[MT]**.

Avrundning (ROUND-knappen)

- ↓ Resultaten avrundas nedåt (om DECIMAL = 2, så avrundas 2,349 till 2,34).
5/4 Resultaten avrundas uppåt eller nedåt beroende på värdet och decimalinställningen (om DECIMAL = 2, så avrundas 2,349 till 2,35).
↑ Resultaten avrundas uppåt (om DECIMAL = 2, så avrundas 2,349 till 2,35).

Ställa in decimaler (DECIMAL-knappen)

För beräkningar som **inte** är valutakonverteringar:

- + Låter dig skriva in tal med två decimaler utan att skriva in decimaltecknet (mata in 5321 för att skriva 53.21).
F Antalet decimaler varierar beroende på resultatet.

0,2,3,4,6 Ställer in antalet decimaler till 0, 2, 3, 4 eller 6.

För beräkningar med valutakonverteringar:

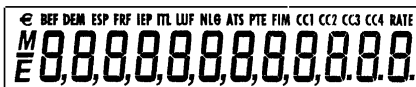
Euro-valutan visar: Annan valuta visar:

+	F	F
F	2	2
0	2	0
2	2	2
3	2	3
4	2	4
6	2	6

OBS: Kontrollera att du har ställt väljaren i rätt läge innan du genomför exempelberäkningarna.

Valutakurser och ikoner

Valutor och växelkurser för de länder som är med i den monetära unionen lagras i en lista i räknaman. Upp till fyra ytterligare valutakurser kan lagras i räknaman (CC1, CC2, CC3 och CC4).

Som i bilden ovan visas ikoner på skärmen för € och valutor inom den monetära unionen. Till exempel, BEF = Belgiska Franc, DEM = Tyska Mark, osv.

I nedanstående lista hittar du respektive valuta, valutans nummer i listan, dess ikon och växlingskursen mot Euro.

Valuta	List #	Ikon	Kurs
Euro	00	€	1.00000
Belgiska franc	01	BEF	40.3399
Tyska mark	02	DEM	1.95583
Spanska peseta	03	ESP	166.386
Franska franc	04	FRF	6.55957
Irländska pund	05	IEP	0.787564
Italienska lire	06	ITL	1.936.27
Luxemburg franc	07	LUF	40.3399
Holländska guilder	08	NLG	2.20371
Österrikiska schilling	09	ATS	13.7603
Potugisiska escudo	10	PTE	200.482
Finska markka	11	FIM	5.94573
CC1	12		
CC2	13		
CC3	14		
CC4	15		

Valutakonvertering

Exempel Konvertera 20 Euro till ITL. DECIMAL = 2

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
[CE/C]	0.	0° C
[SET] [RATE]	€ RATE	
	00 1.00000	
[←]	€	
	1.00000	1#00--1-00000 €
[SET] och därefter [RATE]	ITL RATE	
[MULT] 7 gånger [←]	06 1,936.27	
[←]	ITL	
	1,936.27	2#06--1,936-27 ◊
[CE/C]	0.	0° C
[2] [0] [←]	ITL	20°
	38,725.40	2#06--1,936-27 ◊
		38,725-40 M

För att konvertera € tillbaka, tryck på **[←]**.

	20.	20° €
--	-----	-------

Siffrorna som visas på utskriften förklaras enligt följande:

1#00--	1-00000	€
2#06--	1,936-24	◊

De första talen (1 och 2) anger de två valda valutorna för konverteringen.

Nästkommande tre tecken (00 och 06) anger listnumret i räknamans valutalista för vardera valuta. Euro är nummer "00" och Lira är nummer "06".

Den tredje kolumnen visar valutans växelkurs.

Den fjärde kolumnen visar symbolen "€" för Euro och "◊" för övriga valutor.

Exempel Konvertera 45 ATS till DEM.

DECIMAL = 0

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0 ⁰ C
SET och sedan på 10 gånger	ATS RATE 09 13.7603	
CE/C	ATS	
	13.7603	1#09-13-7603 ◊
SET och sedan på 3 gånger	DEM RATE 02 1.95583	
CE/C	DEM	
	1.95583	2#02-1-95583 ◊
CE/C	0.	0 ⁰ C
4 5 CE/C	DEM	45 ⁰ M
	6.	1#09-13-7603 ◊
		3-27027753755 ◊
		2#02-1-95583 ◊
		6 ⁰ M
För att konvertera tillbaka, tryck på CE/C .	ATS	1#09-13-7603 ◊
	45.	45 ⁰ M

Ställa in en alternativ valutakurs

Använd CC1, CC2, CC3 och CC4 för att ange kurser för valutor utanför den monetära unionen.

1. Ange en konverteringskurs för US\$ som CC1. 1 Euro = \$,87

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0 ⁰ C
CE/C 8 7 SET	RATE 0.870000	
CE/C	CC1 RATE 12 0.870000	
SET	CC1	
	0.870000	#12--0-870000 ◊

OBS: Om du anger en negativ kurs visar räknaren ett fel (E).

Tryck på **CE/C** för att rensa ett fel.

2. Välj Euro och CC1 som de två valutorna:

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0 ⁰ C
SET CE/C	€ RATE 00 1.00000	
CE/C	€	
	1.00000	1#00-1-00000 €
SET och sedan på 13 gånger	CC1 RATE 12 0.870000	
CE/C	CC1	
	0.870000	2#12--0-870000 ◊

3. Konvertera \$100 till Euro.

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0 ⁰ C
1 00 CE/C	€	100 ⁰ M
	114.94	#12--0-870000 ◊
		114-94 €
För att konvertera tillbaka, tryck på CE/C .	CC1	#12--0-870000 ◊
	100.	100 ⁰ M

Återkalla och skriva ut valutakurser

Du kan automatiskt skriva ut kurserna för de två valutorna som du har ställt in för konvertering.

POWER = PRT

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C SET D/#	0.	0 ⁰ C
		0-00000 %
		1#00-1-00000 €
		2#12--0-870000 ◊

OBS: Skattesatsen skrivs ut först med tecknet %.

Du kan även skriva ut de inställda konverteringskurserna.

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
SET CE/C	€	
eller	1.00000	1#00-1-00000 €
SET CE/C	CC1	
	0.870000	#12--0-870000 ◊

Du kan visa och skriva ut växlingskursen för alla valutor i den monetära unionen, t ex Franska franc.

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
SET och sedan på 5 gånger	FRF RATE 04 6.55957	
(tills den valuta du söker visas)		
CE/C	FRF	
	6.55957	#04--6-55957 ◊

Du kan dessutom skriva ut hela valutatabellen.

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
SET CE/C	0.	0-00000 %
		1#00-1-00000 €
		#01--40-3399 ◊
		#02--1-95583 ◊
		#03--166-386 ◊
		#04--6-55957 ◊
		#05-0-787564 ◊
		#06-1.936-27 ◊
		#07--40-3399 ◊
		#08--2-20371 ◊
		#09--13-7603 ◊
		#10--200-482 ◊
		#11--5-94573 ◊
		2#12--0-870000 ◊
		#13--1-00000 ◊
		#14--1-00000 ◊
		#15--1-00000 ◊

(Skattesatsen skrivs ut först med tecknet %.)

Grundläggande beräkningar

Addition och subtraktion $12,41 - 3,95 + 5,40 = 13,86$

POWER = IC, ROUND = 5/4, DECIMAL = +

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0· C
1 2 4 1 +	12.41	12·41 +
3 9 5 =	8.46	3·95 -
2 002	002	
	8.46	8·46 ◇
5 4 0 +	13.86	5·40 +
2 003	003	
	13.86	13·86 *

Multiplikation och division $11,32 \times (-6) \div 2 = -33,96$

POWER = PRT, ROUND = 5/4, DECIMAL = F

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0· C
1 1 - 3 2 x	11.32	11·32 x
6 =	67.92	6· =
2 =	2	2· =
	33.96	33·96 *

Potens $2,5^2 = 6,25$

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0· C
2 - 5 x =	25	2·5 x
	6.25	2·5 =
	6.25	6·25 *

Bråk $1/25 = 0,04$

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0· C
2 5 = =	25	25 ÷
	25	25 =
	1	1· *
	1	1· *
	0.04	0·04 *

Beräkna procenttal

POWER = PRT, ROUND = 5/4, DECIMAL = 2

Procent $49 \times 15\%$

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0· C
4 9 x	49.	49· x
1 5 %	7.35	15· %
		7·35 *

Påslag $\$1,450 + 15\%$

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0· C
1 4 5 0 x	1.450.	1.450· x
1 5 %	217.50	15· %
+	1.667.5	217·50 *
		1.667·50 +%

Rabatt $\$69,95 - 10\%$

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0· C
6 9 - 9 5 x	69.95	69·95 x
1 0 %	7.00	10· %
=	62.95	7·00 *
		62·95 -%

Procentförhållande $29,5$ är hur många procent av 25 ?

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0· C
2 9 - 5 =	29.5	29·5 ÷
2 5 %	118.00	25· %
		118·00 *

Använda konstanter

POWER = PRT, ROUND = 5/4, DECIMAL = F

Multiplitera med en konstant $5 \times 3 = 15$ $5 \times 4 = 20$

Det första talet i en multiplikation är multiplikationskonstanten.

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0· C
5 x	5	5· x
3 =	15	3· =
		15· *
4 =	20	4· =
		20· *

Dividera med en konstant $66 \div 3 = 22$ $90 \div 3 = 30$

Det andra talet i ett divisionsproblem är divisionskonstanten.

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0· C
6 6 =	66	66 ÷
3 =	22	3· =
		22· *
9 0 =	30	90 ÷
		30· *

Använda minnet

POWER = PRT, ROUND = 5/4, DECIMAL = 2

Du har 100 kronor. Kan du köpa 3 varor för 10,50, 7 för 7,25 och 5 för 4,95?

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
MT	0.00	0.00 M*
1 0 - 5 0 x 3	10.50	10·5 x
M =	31.50	3· =
		31·50 M+
7 - 2 5 x 7	7.25	7·25 x
M =	50.75	7· =
		50·75 M+
4 - 9 5 x	4.95	4·95 x
5 M =	24.75	5· =
		24·75 M+
M =	107.00	107·00 M*
		107·00 M*
		Du har inte råd med alla sakerna. Ta bort den sista gruppen med saker.
4 - 9 5 x	4.95	4·95 x
5 M =	24.75	5· =
		24·75 M-
MT	82.25	82·25 M*

Beräkna vinstmarginal

POWER = PRT, ROUND = 5/4, DECIMAL = 2

Beräkning av ett vinstbelopp

En vara kostar dig 65,00. Du vill ha en vinst på 40%. Beräkna försäljningspriset.

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0- C
6 5 GPM	65.	65- M
4 0 =		40- %
		43-333333333 Δ*
	108.33	108-33 *

Vinsten (avrundad) är 43,33. Försäljningspris är 108,33.

Beräkning av ett förlustbelopp

En vara kostar dig 35.000. Du måste sälja den men har bara råd att förlora 33,3%. Beräkna försäljningspriset.

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0- C
3 5 00 0 GPM	35.000.	35.000- M
3 3 3 3 =		33-30 -
		-33-30 %
		-8,743-435859 Δ*
	26.256.56	26,256-56 *

Förlusten (avrundad) är 8743,44. Försäljningspriset är 26256,56.

Beräkna moms

POWER = PRT, ROUND = 5/4, DECIMAL = 2

Spara en momsskattesats Skattesats = 8,25%.

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0- C
8 2 5 SET	RATE 8.25000	
TAX+ or TAX-		8-25000 %

OBS: Den skattesats som du matat in ligger lagrad när räknaren är avstängd men inte när räknaren är urpluggad.

Beräkna momsen

Beräkna totalsumman för en kund vars köp omfattar varor för 189,-, 47,- och 75,-. Momsen är i detta fall 6%.

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0- C
6 SET TAX+	6.00000	6-00000 %
1 8 9 +	189.00	189-00 +
4 7 +	236.00	47-00 +
7 5 +	311.00	75-00 +
CE/C +	311.00	311-00 *
TAX+	329.66	311-00 0 6-00000 % 18-66 Δ+ 329-66 *

† Tryck på **RETAL** innan du beräknar moms på en totalsumma.

18,66 är momsen på 311,00 och 329,66 är den totala kostnaden inklusive moms.

Kombinera varor med moms och momsfria varor

Vad är totalsumman för en vara som kostar 342,- + moms och en momsfri vara för 196,-? (Använd den aktuella momssatsen.)

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0- C
3 4 2 TAX+	342.52	342- 6-00000 % 20-52 Δ+ 362-52 *
+ †	362.52	362-52 +
1 9 6 +	558.52	196-00 +
CE/C	558.52	558-52 *

† Efter du har räknat ut momsen trycker du på **+** för att addera summan till aktuell beräkning.

Dra bort moms

Du har under dagen sålt för 1069,51. Momsskattesatsen är 8,25%. Vad har du sålt för totalt?

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0- C
8 2 5 SET TAX+	8.25000	8-25000 %
1 0 6 9 - 5 1	988.00	1069-51
TAX-		8-25000 % 81-51 Δ- 988-00 *

81,51 är momsen på försäljningen 988,00.

Visa inställd momsskattesats

Skriv in/Tryck på	Display	Utskrift
CE/C	0.	0- C
SET		
TAX+ eller TAX-	8.25000	8-25000 %

Felhantering och för stora tal

Korrigera inmatningsfel

Om du inte har tryckt på en operatortangent:

- För att ta bort en felaktig inmatning, tryck på **CE/C**.
- För att radera den sista siffran, tryck på **CE/C**.

Om du har tryckt på en operatortangent:

- För att avbryta en felaktig inmatning, tryck på den motsatta operatortangenten. (Detta gäller bara beräkningar med **+**, **-**, **M**, eller **M**.)

Villkor och indikatorer vid fel och för stora tal

Om du dividerar med noll eller beräknar ett försäljningspris med en marginal på 100% uppstår ett fel.

För stora tal kan uppstå om du får ett resultat med fler siffror än vad räknaren kan visa eller skriva ut

När du vill nollställa ett felmeddelande trycker du på **CE/C**. Minnet raderas inte såvida inte felet uppstod vid en minnesberäkning.

Svenska

Viktigt

Texas Instruments lämnar inga uttryckliga eller underförstådda garantier för något program eller bok. Detta innefattar, men är inte begränsat till, underförstådda garantier om säljbarhet eller lämplighet för ett visst ändamål. Materialet tillhandahålles enbart på "som det är"-basis.

Inte i något fall skall Texas Instruments kunna hållas ansvarigt för speciella eller sekundära skador, skador på grund av olyckor eller följskador i anslutning till eller härrörande från inköp eller användning av detta material. Det enda betalningsansvaret som Texas Instruments påtar sig, oaktat handling, skall inte överstiga inköpspriset för denna utrustning. Dessutom skall inte Texas Instruments ha något betalningsansvar för några krav avseende användning av detta material från annan part.

Service och garanti

För information om produkter från TI, garanti och service, se bifogade garantivillkor, kontakta TI via e-post eller besök oss på Internet.
ti-cares@ti.com <http://www.ti.com/calc>